

**GODIŠNJI PROGRAM ZAŠTITE
UREĐENJA I KORIŠĆENJA
POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA
GRADA NOVOG PAZARA ZA 2026.
GODINU**

Poljoprivrednim zemljištem u državnoj svojini, raspolaže i upravlja Republika Srbija preko nadležnog Ministarstva. Poljoprivredno zemljište u državnoj svojini koristi se prema godišnjem Programu zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta koji donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave uz saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave (Odeljenje za privredu) svake godine izrađuje i priprema predlog Programa zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta po predhodno pribavljenom mišljenju komisije koju obrazuje gradonačelnik a koja u svom sastavu ima, pored poljoprivrednih proizvođača, stručnjake u oblasti poljoprivrede.

Program zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta, nadležni organ jedinice lokalne samouprave, uz saglasnost Ministarstva poljoprivrede, dužan je da donese najkasnije do 31 marta tekuće godine.

Godišnjim programom zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta (u daljem tekstu – Godišnji program) utvrđuje se: vrsta i obim radova koje treba izvršiti u periodu za koji se program donosi, dinamika izvođenja radova i ulaganje sredstava.

Pored ovih opštih elemenata Godišnji program sadrži i podatke o:

- 1) ukupnoj površini i površini po katastarskim opštinama poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini na teritoriji grada Novog Pazara;
- 2) korisnicima poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini;
- 3) zakupcima poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini;
- 4) površini poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini koja nije data na korišćenje;
- 5) površine delova poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini koje su planirane za davanje u zakup (jedna ili više katastarskih parcela) sa brojem katastarske parcele, površinom, klasom i kulturom;
- 6) stanju zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini na teritoriji grada Novog Pazara;

Sastavni delovi ovog programa su: Opšti deo, Program radova na zaštiti i uređenju poljoprivrednog zemljišta i Plan korišćenja poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini

SADRŽAJ

I OPŠTI DEO PROGRAMA

1.1 Pregledna karta grada Novog Pazara po KO;

1.2 Parcele u Javnom nadmetanju (prilog u elektronskom obliku, tabelarni deo);

1.3 Besplatni korisnici;

1.4 Odvodnjavanje;

1.5 Navodnjavanje;

1.6 Infrastruktura;

1.7 Izuzete parcele;

1.8 Namena ulaganja;

1.1 Plan prihoda;

1.11 Podaci o izveštaju;

II PROGRAM UTVRĐIVANJA RADOVA NA ZAŠTITI, UREĐENJU I KORIŠĆENJU POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

2.1. Oblast zaštite poljoprivrednog zemljišta

2.2. Oblast uređenja poljoprivrednog zemljišta

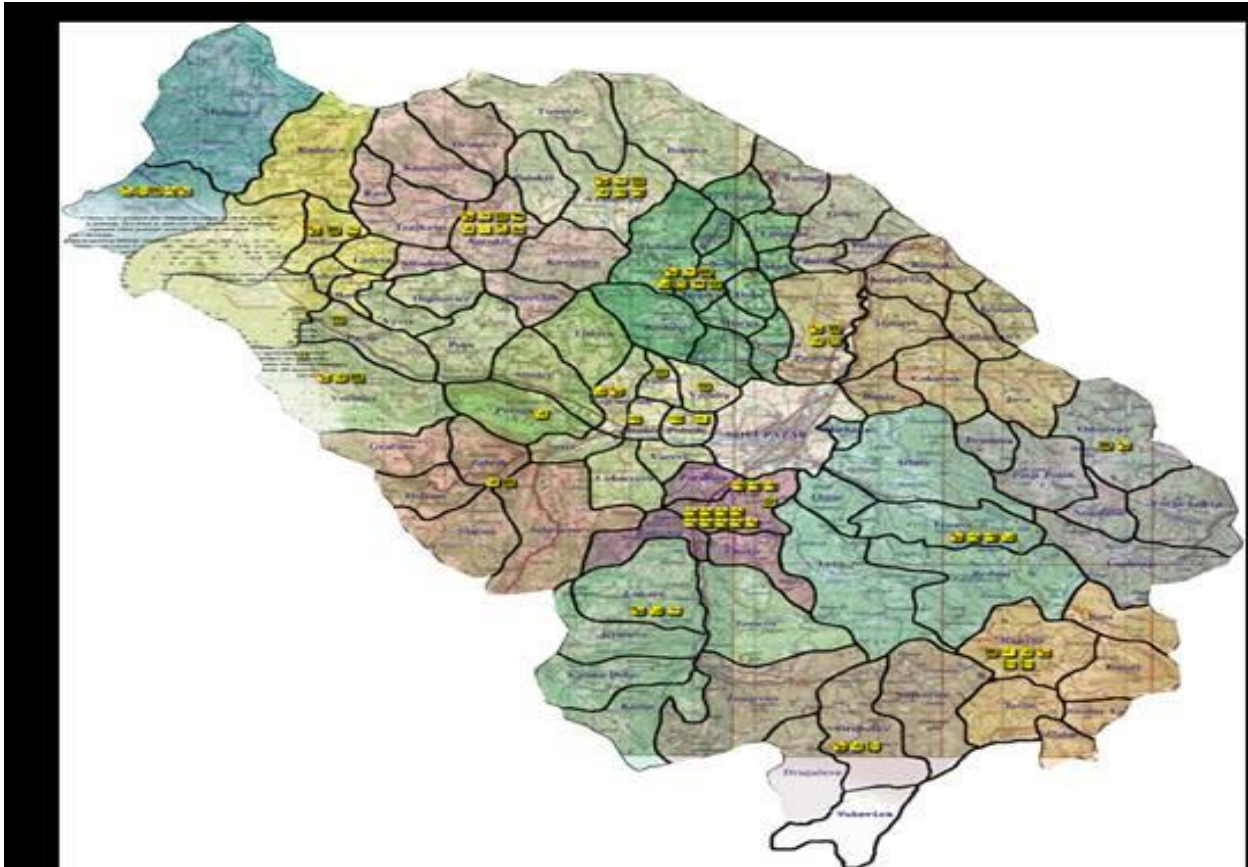
2.3. Program utvrđivanja radova na zaštiti i uređenju poljoprivrednog zemljišta

III PLAN KORIŠĆENJA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U DRŽAVNOJ SVOJINI

(tabelarni deo u elektronskom obliku)

I OPŠTI DEO PROGRAMA
PREGLEDNA KARTA GRADA
NOVOG PAZARA
PO KATASTARSKIM OPŠTINAMA

1.1 Pregledna karta grada Novog Pazara po KO;

Novi Pazar je regionalni, kulturni, ekonomski i obrazovni centar Sandžaka.

Novi Pazar se prvi put spominje u dubrovačkim spisima 1461. godine. U to doba zvaničnim dekretom osnovao ga je Isa-beg Isaković kao Jeni Bazar, Novo Trgovište, ili Novi Pazar. Na raskrsnici karavanskih puteva koji su povezivali Bosnu i Dubrovnik sa Carigradom i Solunom brzo se razvijao i širio. Vrhunac napretka doživljava u drugoj polovini 17. veka. Zbog značajnog geostrateškog položaja kroz njega su prošli mnogi veliki osvajači.

Lociran je u zvezdastoj dolini reke Jošanice, Raške, Deževske i Ljudske na nadmorskoj visini od 496 m. Okružen je visovima Golije, Rogozne i Pešterske visoravni, a prema severoistoku otvoren prema masivu Kopaonika.

Ukupna površina grada Novog Pazara, sa 99 naseljenih mesta, iznosi 742km². Izuzetan geografski položaj vekovima je omogućavao njegovim žiteljima da, dolinom reke Raške i Ibra, koriste važne saobraćajnice, koje prolaze kroz Balkan. Najveći deo teritorije grada Novog Pazara se može svrstati u planinsko poljoprivredni reon.

Prema popisu iz 2022. godine, u Novom Pazaru je popisano 121.113 stanovnika. Prema konačnim rezultatima popisa stanovništva Republičkog zavoda za statistiku koji je sproveden 2022.god. u gradu živi 106.720 stanovnika, tj. za 6.310 više nego 2011.god.

Od ukupnog broja registrovanih stanovnika, poljoprivredno stanovništvo čini 10%. Od ovog broja, individualni poljoprivrednici čine 58%. Aktivno poljoprivredno stanovništvo 59.10%, a izdržavano poljoprivredno stanovništvo 40.90%.

Broj poljoprivrednih gazdinstava 2007. godine iznosio je 2.148 zatim 2022. godine 3.278 a 2024.godine 3,635 poljoprivrednih gazdinstava na nivou grada Novog Pazara, pa se donosi zaključak da postoji tendencija rasta registrovanih poljoprivrednih gazdinstava na teritoriji Novog Pazara.

Gotovo polovina teritorije grada Novog Pazara, u površini od 36,270 ha, nalazi se pod poljoprivrednim zemljištem. S obzirom na dominantno planinski karakter prostora, u ukupnim poljoprivrednim površinama preovlađuju livade (29,55 %) i pašnjaci (41,3%) zatim oranice (23,77%) i voćnjaci (5,38%), što je neobičan podatak imajući u vidu specifične geofizičke karakteristike područja grada Novog Pazara.

Blizu 84% ukupnih poljoprivrednih, odnosno blizu 99% obradivih površina je u privatnom posedu, dok kod pašnjaka udeo državne svojine iznosi preko 37%.

Ukupna površina pod šumom je 37.564ha, te je šumovitost područja grada Novog Pazara 42,3%. Šume u državnoj svojini pokrivaju 28,5% a u privatnoj svojini 71,5%.

II PROGRAM UTVRĐIVANJA RADOVA NA ZAŠTITI, UREĐENJU I KORIŠĆENJU POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Imajući u vidu postojeće stanje u oblasti zaštite i uređenja poljoprivrednog zemljišta, kao i obaveze koje proističu iz Zakona o poljoprivrednom zemljištu, kao prioritet se postavljaju sledeće mere:

2.1. Oblast zaštite poljoprivrednog zemljišta

- Institucionalno organizovanje ispitivanja plodnosti obradivog poljoprivrednog zemljišta, obavezno praćenje količina unosa mineralnih đubriva i pesticida u cilju unapređenja poljoprivredne proizvodnje i edukacije poljoprivrednih proizvođača,
- potpuna i stalna primena zabrane odlaganja opasnih i štetnih materija na poljoprivrednom zemljištu i u rečnim tokovima koji se koriste za navodnjavanje,
- institucionalno propisivanje i sprovođenje mera na zaštiti od elementarnih nepogoda (poplave, grada, mraza i drugih).

Prema dosadašnjoj praksi mere kontrole kvaliteta obradivog poljoprivrednog zemljišta, kao i pedološka ispitivanja, u cilju kontrole unosa mineralnog đubriva, primenjivala su se samo u pojedinačnim slučajevima, tj. zavisila su od zainteresovanosti i stručnosti poljoprivrednika.

U narednom periodu potrebno je izraditi Plan kontrole kvaliteta obradivog poljoprivrednog zemljišta koji bi trebao da se sprovodi organizovano na teritoriji celog grada a sve u cilju očuvanja plodnosti

poljoprivrednog zemljišta i održivog razvoja grada Novog Pazara.

2.2. Oblast uređenja poljoprivrednog zemljišta

- izgradnja prilaznih puteva ka poljoprivrednim parcelama,
- uređenje i održavanje postojećih poljskih puteva,
- pristupanje izradi projekata o mogućnostima za navodnjavanje u cilju potpunijeg iskorišćavanja postojećih poljoprivrednih površina,
- pokretanje inicijative za izradu celovitog Programa koji obuhvata ažuriranje katastarske evidencije, posebno o zemljištu u državnoj svojini kao i način za celovito rešavanje pitanja stavljanja u funkciju poljoprivrednog zemljišta koje ovim Godišnjim programom nije moguće uključiti u postupak izdavanja u zakup a sve u cilju privođenja nameni celokupnog poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini koje u ovogodišnjem programu zaštite i uređenja nije predmet davanja u zakup.

2.3. Program utvrđivanja radova na zaštiti i uređenju poljoprivrednog zemljišta

Imajući u vidu postojeće stanje u oblasti zaštite i uređenja poljoprivrednog zemljišta, kao i obaveze koje proističu iz Zakona o poljoprivrednom zemljištu, kao i Uredba o utvrđivanju programa izvođenja radova na zaštiti, uređenju i korišćenju poljoprivrednog

zemljišta („Sl. glasnik RS“, br. 39/2023) kao prioritet se postavljaju sledeće mere:

a) radove, odnosno ulaganja u oblasti zaštite i korišćenja poljoprivrednog zemljišta,:

(1) kontrola plodnosti obradivog poljoprivrednog zemljišta;

b) radove, odnosno ulaganja koja se odnose na uređenje poljoprivrednog zemljišta:

(1) komasacija;

(2) nabavka nove opreme za navodnjavanje.

III PLAN KORIŠĆENJA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U DRŽAVNOJ SVOJINI

Godišnjim programom zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini za 2026 godinu grad Novi Pazar planira davanje u zakup putem 517 javnih nadmetanja, ukupno 2.480,98 hektara odnosno 60% od ukupno raspoloživog poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini na teritoriji grada Novog Pazara kojeg ima 4.132,27 ha.

Na raspisani javni poziv za besplatno korišćenje poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini kao i za javni poziv za pravo prečeg zakupa za 2026. godinu, nije bilo zainteresovanih lica tj. niko se nije javio.

Od ukupnih površina poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini na teritoriji grada Novog Pazara, iz postupka davanja u zakup izuzete su površine koje su:

1. u granicama građevinskog rejonu u skladu sa GUP-om grada Novog Pazara, a vode se kao poljoprivredno zemljište i čije je privođenje nameni izvesno, odnosno za realizaciju projekta izgradnje zaobilaznice oko grada Novog Pazara.
2. u granicama industrijskih zona.
3. prostornim planovima naseljenih mesta grada Novog Pazara obuhvaćene za druge namene.
4. poljoprivredno zemljište koje na terenu ima namenu javne površine i koje nema uslova za korišćenje u svrhu poljoprivredne proizvodnje (dvorište rehabilitacionog centra Banja, rekreacioni centar, krug Zdravstvenog centra, seoska igrališta, parcele pored lokalnih puteva, pored škola i drugo).
5. po svom položaju, obliku i veličini neprimerene za davanje u zakup u svrhu poljoprivredne proizvodnje (na strmim stranama, parcele unutar šuma, bez prilaznih puteva i slično).
6. kompleks poljoprivrednog obradivog i drugog zemljišta pokriveno vodenom površinom (jezero Gazivode).